Пример за сметководствено евидентирање на средствата преземени врз основа на нанаплатени побарувања

Пример: Банката има побарување во вкупен износ од 100 денари (80 денари главница и 20 денари камата). Проценета пазарна вредност на обезбедувањето е 70 денари и издвоена е исправка на вредноста на побарувањето за главница од 70% (56 денари) и 100% исправка на вредноста на нефункционалното побарување за камата (20 денари).

<u>Почетно признавање</u>

Должи	Побарува	Опис на сметка	Промет должи	Промет побарува
				во МКД
06x1		Почетна сметководствена вредност	70	
	5xx90	Сомнителни и спорни побарувања (побарување врз основа на главница)		50
	15x90	Сомнителни и спорни побарувања врз основа на камати		20

преземање на средството и затварање на побарувањата

Должи	Побарува	Опис на сметка	Промет должи	Промет побарува
				во МКД
5xx99		Исправка на вредноста на сомнителните и спорните побарувања (побарување врз основа на главница)	35	
15x99		Исправка на вредноста врз основа на сомнителните и спорни побарувања (врз основа на камати)	20	
	90592	Ревалоризациска резерва и останати разлики од вреднувањето на други ставки		41
	06x8	Оштетување		14

затварање на исправката на вредноста на затвореното побарување во билансот на состојба со преземање на средството и соодветно издвојување на:

- оштетување на преземеното средство на датумот на преземање (20% или 14 денари) во билансот на состојба, и

- ревалоризациска резерва еднаква на разликата меѓу затворената исправка на вредноста на затвореното побарување со преземање на средството во билансот на состојба (55 денари) и износот на оштетувањето на преземеното средство на датумот на преземање (20% или 14 денари).

Доколку банката нема можност да го наплати остатокот од побарувањето од клиентот или од друго обезбедување, односно одлучи да го отпише остатокот од побарувањето:

Должи	Побарува	Опис на сметка	Промет должи	Промет побарува *во МКД*
64100		Исправка на вредноста на кредитите и пласманите/Исправка на вредноста (Загуби поради оштетување)	9	
	5xx99	Исправка на вредноста на сомнителните и спорните побарувања (побарување врз основа на главница)		9

евидентирање на дополнителна исправка на вредноста за остатокот на побарувањето коешто не е затворено со преземеното средство (од 70% на 100% исправка).
<u>Пресметка:</u> Од вкупниот износ на евидентирана исправка 56 денари, се одзема ослободениот износ од 35 единици и на разликата од 21 денари се додаваат овие 9 денари за да може да се спроведе отписот согласно книжењата кои следуваат:

Должи	Побарува	Опис на сметка	Промет должи	Промет побарува *во МКД*
5xx99		Исправка на вредноста на сомнителните и спорните побарувања (побарување врз основа на главница)	30	
	5xx90	Сомнителни и спорни побарувања (побарување врз основа на главница)		30

отпис на преостанатиот ненаплатен дел од побарувањето

Должи	Побарува	Опис на сметка	Промет должи	Промет побарува *во МКД*
9903		Отпишани побарувања по кредити	30	
	9953	Отпишани побарувања по кредити		30

евидентирање на отпишаниот дел од побарувањето на вонбилансна евиденција

<u>Последователно мерење</u>

Должи	Побарува	Опис на сметка	Промет должи	Промет побарува *во МКД*
64220		Исправка на вредноста (Загуби поради оштетување) на преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања	11*	
	06x8	Оштетување		11*

Последователно мерење по истекот на првата година по датумот на преземањето
*се претпоставува дека во наредните години разликата помеѓу проценетата вредност и нето-вредноста на преземеното средство е помала од 20% од нето-вредноста на средството, и банката издвојува загуба за оштетување: по првата година - 11 денари,

по втората - 9 денари, по третата - 7 денари, по четвртата 6 денари и на крајот на петтата година - 23 денари.

Продажба на преземеното средство

Должи	Побарува	Опис на сметка	Промет должи	Промет побарува
				во МКД
1000 (или побарување)		Сметка на банката (или побарување)	xxxx	
06x8		Оштетување	xxxx	
639*		Капитална загуба реализирана од продажба на средства	xxxx	
	06x1	Почетна сметководствена вредност		70
	659*	Капитални добивки реализирани од продажбата на средствата		xxxx

Продажба на преземеното средство

*во зависност од постигната продажна цена, ќе се евидентира на сметката 639 или на сметката 659.

пример за продажба на преземеното средство: преземеното средство се продава по продажна цена од 60 денари, по втората година од датумот на преземање.

Должи	Побарува	Опис на сметка	Промет должи	Промет побарува
				во МКД
1000 (или побарување)		Сметка на банката (или побарување)	60	
06x8		Оштетување	34	
	06x1	Почетна сметководствена вредност		70
	659	Капитални добивки реализирани од продажбата на средствата		24

Продажба на преземеното средство по втората година од датумот на преземање и реализирање на капитална добивка

<u>Ослободување на износот на ревалоризациска резерва при продажба на средството</u>

Должи	Побарува	Опис на сметка	Промет должи	Промет побарува
				во МКД
90592		Ревалоризациска резерва и останати разлики од вреднувањето на други ставки	41	
	64251	Исправка на вредноста (Загуби поради оштетување) на останатите нефинансиски средства/Ослободување на исправката на вредноста (Загуби поради оштетување)		41

Затварање на ревалоризациската резерва и ослободување на исправката на вредноста на останатите нефинансиски средства.

<u>Ослободување на износот на ревалоризациската резерва кога не е извршена продажба на преземеното средство (Собранието на банката донело Одлука за издвојување на дел од тековната добивка во резерви или во задржана нераспоредена добивка во износ еднаков на издвоената ревалоризациска резерва за преземеното средство)</u>

Должи	Побарува	Опис на сметка	Промет должи	Промет побарува
				во МКД
2190		Добивка за годината	41	
	90601	Задржана добивка/Ограничена за распределба на акционерите		41

одлука на Собранието за распределба на добивката по оданочување

Должи	Побарува	Опис на сметка	Промет должи	Промет побарува
				во МКД
90592		Ревалоризациска резерва и останати разлики од вреднувањето на други ставки	41	
	64251	Исправка на вредноста (Загуби поради оштетување) на останатите нефинансиски средства/Ослободување на исправката на вредноста (Загуби поради оштетување)		41

Затварање на ревалоризациската резерва и ослободување на исправката на вредноста на останатите нефинансиски средства.

<u>Приходот од ослободената ревалоризациска резерва ќе се прикаже во годината во која е донесена Одлуката на Собранието.</u>